

ת"פ 47206/11/11 - מדינת ישראל נגד פואד חלילייה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 47206-11-11 מדינת ישראל נ' חלילייה

בפני כב' השופטת הדסה נאור
מאשימה מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד לילי קצב
נגד פואד חלילייה
נאשם

התייצב הערב - אורי סוויסה וב"כ עו"ד שמעון מלכה

החלטה

1. לפני בקשה לחילוט הערבויות שניתנו להבטחת התייצבותו של הנאשם לדין, עקב אי התייצבותו לדיונים שנקבעו בעניינו.
2. בתאריך 25.11.11 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירה של שהייה בלתי חוקית בישראל, עבירה לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952.
- בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה נגד הנאשם בקשה למעצר עד תום ההליכים, במסגרת תיק מ"ת 47215-11-11.
- בדיון שהתקיים, באותו מועד, בבקשה למעצר עד תום ההליכים הורה בית המשפט על שחרורו של הנאשם בתנאים להבטחת התייצבותו ומשלא עמד בתנאים שנקבעו החליט בית המשפט, בדיון שהתקיים בתאריך 27.11.11, להקל בתנאי שחרורו וקבע כי הנאשם יוכל להשתחרר כנגד הפקדת מזומן בסך ₪ 3,000 וחתימת ערבות צד ג' על סך ₪ 8,000.
- כבר באותו יום הופקד הסכום במזומן, הערב מר אורי סוויסה נושא ת.ז. 059125153 חתם על כתב ערבות צד שלישי ע"ס ₪ 8,000 (להלן: "**הערב**") והנאשם שוחרר לביתו בשטחי הרשות.
3. מיום הגשת כתב האישום נדחה התיק מעת לעת לצורך איתורו של הנאשם וזימונו, בין באמצעות הערב ובין באמצעות המת"ק, אך הדבר לא עלה בידי המאשימה ואף לא בידי הערב.

להלן תובא השתלשלות ההליכים בתיק, אשר הובילה לבקשה לחילוט הערבויות ובהן ערבותו של הערב:

· בתאריך 1.2.12 התקיים דיון ראשון בעניינו של הנאשם. הנאשם לא התייצב, והמאשימה ביקשה לזמנו באמצעות הערב.

· בתאריך 15.3.12 התקיים דיון שני, אשר בדומה לקודמו הנאשם לא התייצב, הערב התייצב ואמר: **"אין לי קשר עם הנאשם...אנסה לדאוג להתייצבותו"**.

· בתאריך 29.5.12 התקיים דיון שלישי הנאשם והערב לא התייצבו ובאותו מעמד הוצא צו הבאה כנגד הערב.

בהמשך לאותו היום התייצבו בפניי הערב ובא כוחו, עו"ד שמעון מלכה, ובא כוחו טען כי לאחר שיחה עם הנאשם התברר כי רשויות המדינה אינן מאפשרות לנאשם להיכנס לשטחי המדינה.

ב"כ המאשימה חלקה על דבריו וטענה כי מבירור שערכה עולה כי הנאשם לא פעל ולא פנה לגורמים הרלוונטיים לשם קבלת אישור כניסה.

· בתאריך 10.7.12 התקיים דיון נוסף. גם לדיון זה לא התייצב הנאשם. התייצבו הערב ובא כוחו.

לטענת הערב, הוא אינו מצליח ליצור קשר עם הנאשם שאינו זמין בטלפון.

לגופו של עניין טען שמדובר בנאשם אשר היה משתף פעולה עם המדינה, עבד אצלו במשך 7 שנים ובעבר חתם לו ערבות ולא התעוררה כל בעיה לכן חתם לו גם הפעם.

ב"כ הערב ביקש לדחות את בקשת המאשימה לחילוט ערבותו של הערב והוסיף כי "אין מקום לחלט את הערבות, משום שהערב עשה את כל המאמצים לדאוג להתייצבותו של הנאשם".

4. השאלה העומדת, אם כן, להכרעה הינה האם די בטענות הערב על ניסיונותיו שכשלו, להבטיח התייצבות הנאשם להליך, כדי למנוע חילוט הערבות.

5. **המסגרת הנורמטיבית:**

סעיף 51 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב 1982 (להלן: "**החסד"פ**") קובע מהן תוצאות הפרת תנאי שחרור בערובה:

"(א) שופט הדן בענינו של משוחרר בערובה, שהובא לפניו בשל הפרת תנאי מתנאי השחרור, רשאי להורות על חילוט הערבות, ואם התגבשה עילת מעצר, לעצרו או לשחררו בערובה בתנאים שיקבע;

(ב) נוכח שופט כי משוחרר בערובה הפר תנאי מתנאי השחרור וכי לא ניתן להביאו בפניו,

עמוד 2

רשאי הוא להורות על חילוט הערבות.
(ג) בקשה לחילוט ערבות שניתנה על ידי ערב לא תידון אלא אם כן ניתנה לערב הזדמנות להשמיע את טענותיו".

בהחלטה שניתנה, בבש"פ 7925/11 טל לויין נ' מדינת ישראל, על ידי כב' השופט ס. ג'ובראן, שב וחזר בית המשפט על יסודות מוסד הערבות וקבע:

"תכלית מוסד הערבות הוא לאפשר מחד פגיעה מינימאלית ככל הניתן בחירותו של אדם טרם בירור אשמתו במשפט, ומאידך, להגן על האינטרס הציבורי במיצוי הדין עם נאשמים (ראו: בש"פ 3239/08 שוקרון נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 13.5.2008)). במסגרת זאת, הערבות כשמה כן היא - ערובה של צד ג' כי נאשם לא יפר את תנאי המעצר שלו, ובראשם, את חובתו להתייצב להליכים בעניינו... תנאים נוספים הנקבעים במסגרת הסכם הערבות, כחובת פיקוח, הם כלים הנתונים לבית המשפט ולמדינה להבטיח שהערבים אכן ישמרו בפועל על התחייבותם... השאלה של מידת האחריות של המפקחים להפרה היא שאלה מסדר שני, ונוגעת לשיקול הדעת שעל בית המשפט להפעיל בבואו לבחון את הבקשה לחילוט עירבון... בחותרם על כתב הערבות, מקבלים על עצמם הערבים את האחריות להתייצבותו של הנאשם להליכים המשפטיים בעניינו. ברי, כי אם אדם המתבקש להיות ערב חש שאין הוא מסוגל לפקח על העציר, או שלא יהיה בערבות כדי למנוע מהעציר להפר את תנאי מעצרו, עליו להימנע מלחתום על כתב הערבות..." (פורסם בנבו).

על מהות הערבות, תכלית חילוטה ומשמעותה, במקרה של הפרת התנאים שלהבטחתן ניתנה קבע בית המשפט העליון בבש"פ 8163/12, אלון שגב ואח' נ' מדינת ישראל, מפי כב' השופטת ד. ברק ארז:

"חשוב לומר: התוצאה שאליה הגיע בית המשפט המחוזי עולה בקנה אחד עם המדיניות המשפטית הראויה. בין התכליות הבולטות של חילוט ערבויות של צדדים שלישיים, ולא כל שכן מפקחים, בולטת התכלית ההרתעתית. מן ההיבט של הרתעה אישית, האפשרות של חילוט מדרבנת את הערב לא לזנוח את מחויבותיו. מן ההיבט של הרתעת הרבים, שמבחינות מסוימות חשובה אף יותר, בהקשר זה, חילוטה של ערבות במקרה של הפרה תורמת להעברת המסר שעניינו חשיבותן של ההתחייבויות שנוטלים על עצמם מי שמסכימים לפקח על נאשמים ונידונים, ובכך לוקחים על עצמם להגן על הציבור מפני מי שחלה לגביהם חזקת מסוכנות. רק כך יפנימו המפקחים את כובד האחריות הכרוך בתפקידם ואת ההשלכות האישיות הנובעות מהפניית עורף לתפקידם זה. ניתן להוסיף ולומר כי האפשרות של חילוט הערבות תורמת להכוונת התנהגותם של הנאשמים עצמם. יידעו כל נאשם או נידון, המתעתד להפר את תנאי שחרורו, כי במעשיו הוא עתיד לפגוע באנשים קרובים לו אשר הסכימו לערוב לו" (פורסם בנבו).

6. כאמור טען הערב, כי בעבר חתם ערבות להבטחת התייצבות הנאשם "והכול היה בסדר" לכן חתם גם הפעם.

טענתו זו של הערב, אשר היה מיוצג על ידי עו"ד בדיון לחילוט ערבותו, נטענה בעלמא ולא נתמכה בכל ראייה

7. לאור המקובץ, אני דוחה בקשתו של הערב להימנע מחילוט ערבותו.

ערבותו של הערב היוותה תנאי לשחרורו של הנאשם ממעצרו וחתימתו על כתב הערבות סייעה בעקיפין להימלטות הנאשם מלתת את הדין על מעשיו.

מטרת הערבויות המוטלות על הנאשם, כתנאי לשחרורו, ובהן החתימה של ערב צד ג' על כתב ערבות הינה להבטיח את התייצבות הנאשם ועל מנת לאפשר ניהול תקין של ההליך הפלילי.

כפי שצוין לעיל, בחותמו על כתב הערבות, נטל הערב על עצמו להבטיח התייצבות הנאשם להמשך ההליך הפלילי.

הנאשם בענייננו לא התייצב ללא סיבה מוצדקת. טענת הערב ובא כוחו כי הנאשם מתקשה להיכנס לגבולות המדינה נבדקה וב"כ המאשימה מסרה, לאחר בירור, כי כלל לא נעשתה פניה מטעם הנאשם לשם הסדרת אישור כניסה לתחומי המדינה.

המסר ההרתעתי, לפיה לצידה של חתימה על ערבות צד ג', להבטחת התייצבותו של חשוד/נאשם להמשך חקירה/לדין, קיימת סנקציה ממשית, במקרה של הפרת ההתחייבות של החשוד/נאשם, חייב לחלחל ולהביא למודעות החותמים את משמעות החתימה על כתב הערבות ואת האחריות שהם נוטלים על עצמם מעצם החתימה, שבעקבותיה משתחרר חשוד/נאשם לביתו.

8. לאור כל האמור לעיל, אני עושה שימוש בסמכותי על פי סעיף 51 לחסד"פ ומורה על חילוט מלוא הסכום שהופקד במזומן, במסגרת ת.מ. 11-11-47215, בסך 3,000 ₪.

בנוסף, בהתחשב בשיבוש ההליך הפלילי, שהתאפשר עקב חתימתו של הערב על ערבות צד ג', שאפשרה את שחרורו של הנאשם, מחד גיסא, ובהתחשב בטענות הערב על ניסיונות מסוימים שביצע לזימונו של הנאשם ולהבטחת התייצבותו, מאידך גיסא, אני מורה על חילוט סך של 5,000 ₪, מתוך סכום הערבות צד ג' עליו חתם הערב, שמעון מלכה, כתנאי לשחרורו של הנאשם.

הערב יוכל לשלם את הסכום שחולט ב-10 תשלומים שווים ורצופים בסך 500 ₪ כ"א, החל בתאריך 1.8.14 ובכל 1 לחודש שלאחריו. אי עמידה באחד התשלומים תביא לפירעון מיידי של מלוא סכום החילוט, והיתרה תישא הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

9. המזכירות תשלח עותק ההחלטה לצדדים, לערב ולב"כ.

ניתנה היום, ג' סיוון תשע"ד, 01 יוני 2014, בהעדר הצדדים.